

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

17.03.2023.

Nr. 1-12/4

Labklājības ministrija

lm@lm.gov.lv

Valsts sociālās aprūpes centrs "Rīga"

info@vsacriga.gov.lv

**Valsts sociālās aprūpes centrs "Rīga"
filiāle "Jugla"**

jugla@vsacriga.gov.lv

Ziņojums par cilvēktiesību nodrošināšanu Valsts sociālās aprūpes centra "Rīga" filiālē "Jugla"

Viena no tiesībsarga funkcijām ir veicināt privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību.¹ Tādēļ par vienu no prioritātēm tiesībsarga darbā ir izvirzīta personu ar īpašām vajadzībām tiesību aizsardzība ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Tiesībsarga biroja Prevencijas daļas vecākā juriste S. Garsvāne un Prevencijas daļas konsultante sociālajos jautājumos V. Sprōģe-Saksone 2022. gada 22. jūlijā bez iepriekšējā brīdinājuma apmeklēja Valsts sociālās aprūpes centra "Rīga" filiāli "Jugla" (turpmāk - filiāle "Jugla"), Braila ielā 2, Rīgā.

Papildus, Tiesībsarga biroja Prevencijas daļas vecākā juriste S. Garsvāne, Prevencijas daļas konsultante sociālajos jautājumos V. Sprōģe-Saksone ar Tiesībsarga biroja pieaicinātiem ekspertiem - Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeirons" vides pieejamības jautājumos J. Briedis un sertificēta fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārste A. Rjabikova 2022. gada 28. septembrī bez iepriekšēja brīdinājuma atkārtoti apmeklēja filiāli "Jugla".

[1] Abās vizītes dienās (2022. gada 22. jūlijā un 28. septembrī) Tiesībsarga biroja pārstāvji tikās ar filiāles "Jugla" vadītāju G. Heinsbergu un citiem atbildīgajiem darbiniekiem, kā arī tika intervēti atsevišķi klienti, lai noskaidrotu viņu viedokli par institūcijā sniegtajiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem.

¹ Tiesībsarga likuma 11. panta 1. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=133535>

Abu vizīšu mērķis bija iepazīties ar cilvēktiesību nodrošināšanas aspektiem filiālē "Jugla", kā arī noskaidrot jautājumus par klientu tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, sniegtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, vispārējiem sadzīves apstākļiem un arī vides pieejamību institūcijā.

Vizītes dienā 2022. gada 22. jūlijā filiālē "Jugla" ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņēma 188 personas. Savukārt atkārtotas vizītes dienā 2022. gada 28. septembrī filiālē "Jugla" pakalpojumus saņēma 187 personas.

Saskaņā ar filiāles "Jugla" administrācijas sniegto informāciju 2022. gada 22. jūlijā, institūcijā strādāja 134 darbinieki.

[2] Atbilstoši Valsts sociālās aprūpes centra "Rīga" interneta vietnē sniegtajai informācijai, filiāle "Jugla" nodrošina ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām neredzīgām personām.

Sociālā pakalpojuma mērķis:

- Nodrošināt mājokli, sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju pilngadīgām neredzīgām personām;
- Nodrošināt personu ar invaliditāti cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu un invaliditātes seku mazināšanu, nodrošinot klienta vajadzībām atbilstošus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Sociālā pakalpojuma saturs:

- Ēdināšana ne retāk kā 4 reizes dienā vai pēc nepieciešamības biežāk.
- Dzimamam un gadalaikam piemērotu apavu, apģērba, gultas piederumu, gultas veļas, dvieļu un personīgās higiēnas līdzekļu nodrošināšana.
- Atbalsts pašaprūpē un pašaprūpes prasmju uzturēšana.
- Atbalsts sociālo prasmju un iemaņu apgūšanā/ uzturēšanā.
- Pēc personas vēlēšanās, garīgās aprūpes nodrošināšana atbilstoši klienta konfesionālajai piederībai.
- Atbalsts klienta sociālo problēmu risināšanā.
- Klienta nodrošināšana ar nepieciešamajiem tehniskajiem palīg līdzekļiem.
- Klienta vajadzībām atbilstošu veselības un sociālās rehabilitācijas pasākumu paketes nodrošināšana.²

Apmeklējot filiāli "Jugla", Tiesībsarga biroja pārstāvji konstatēja atsevišķu cilvēktiesību standartu neievērošanu, kā arī Latvijas normatīvajos aktos noteikto principu pārkāpumus.

[3] **Attiecībā uz vispārējiem sadzīves apstākļiem** tika secināts, ka filiāles "Jugla" klientu istabas ir izvietotas vienā četru stāvu ēkā, Braila ielā 2, Rīgā, kurā ir 2 korpusi. Pirmajā korpusā ir 3 stāvi un otrajā korpusā - 4 stāvi. Vidēji katrā stāvā ir izvietoti aptuveni 28 klienti un pārsvarā filiālē "Jugla" personas dzīvo divvietīgajās istabās.

[3.1] Filiāle "Jugla" ir vienīgā institūcija Latvijā, kas sniedz pakalpojumus pilngadīgām neredzīgām un vājredzīgām personām, kuru vidū ir arī personas ar funkcionālajiem traucējumiem. Tomēr izvērtējot vispārējos sadzīves apstākļus filiālē "Jugla" tika secināts, ka 1972. gadā celtā institūcijas ēka nav pielāgota klientu individuālajām vajadzībām.

² Pieejams: <https://www.vsacriga.gov.lv/lv/filiales-jugla-pakalpojumi>

Izvērtējot klientu vispārējos sadzīves apstākļus filiālē “Jugla”, tika secināts, ka klientu istabas, koplietošanas telpas un arī sanitārās telpas (labierīcību, dušas un vannas telpas), kuras nav remontētas, vizuāli izskatās nepievilcīgas un ir vērtējamas kā paredzētajiem pakalpojumiem neatbilstošas un nav iekārtotas ņemot vērā neredzīgo un vājredzīgo personu un arī personu ar funkcionālajiem traucējumiem individuālās vajadzības un drošību. Tādējādi lielākajā daļā klientu istabu, sanitārajās telpās un arī koplietošanas telpās neapšaubāmi ir nepieciešams remonts.

Vairākās filiāles “Jugla” sanitārajās telpās bija manāms, ka esošā santehnika ir sliktā tehniskā stāvoklī un arī ievērojami novecojusi. Turklāt 1. korpusa 3. stāva nodaļas klientiem paredzētajās sanitārajās telpās (dušas telpā) tika novēroti plaši pelējuma sēnītes rajoni uz griestiem un sienām. Norādāms, ka līdzīga situācija tika novērota vēl vienas citas nodaļas klientiem paredzētajā dušas telpā.

Norādāms, ka pelējuma sēnītes esamība paaugstina elpceļu saslimšanu un alerģisko reakciju risku un šādas dušas telpas izmantošana katru dienu, būtiski apdraud filiāles “Jugla” klientu un darbinieku veselību un pat dzīvību.

Ikvienas institūcijas vadītāja kompetencē ir pieņemt lēmumus par iestādes darba attīstību vai optimizāciju un attiecīgām izmaiņām, lai sniegtu klientu vajadzībām atbilstošāku pakalpojumu. Tas ietver arī lēmumus par sanitāro telpu un klientu istabu tehnisko un arī vizuālo atbilstību klientu vajadzībām, kas nepārprotami palielina klientu drošības sajūtu un komforta līmeni.

Ņemot vērā, ka filiāle “Jugla” klientiem nodrošina pastāvīgu dzīvesvietu, drošības apsvērumu dēļ administrācijai sadarbībā ar Labklājības ministriju jāizvērtē jautājums par nepieciešamību veikt remontu klientu istabās, koplietošanas un sanitārajās telpās.

[3.2] Filiāles “Jugla” 1. stāva 1. korpusā ir izveidota tā saucamā “slēgtā nodaļa”, kurā atsevišķi no pārējiem ir izvietoti pārsvarā guloši klienti, kuriem ir nepieciešama īpaša uzraudzība.

Tādējādi secināms, ka šajā nodaļā dzīvojošām personām (vizītes dienā 2022. gada 22. jūlijā aptuveni 28 personas) nav nodrošinātas iespējas piedalīties ne tikai filiāles “Jugla” kopējos ikdienas pasākumos, bet arī sajusties savās tiesībās un brīvībās vienlīdzīgi ar visiem pārējiem klientiem.

[3.3] Apskatot vairākas filiāles “Jugla” klientu istabas tika secināts, ka kopumā klientiem ir nodrošināta iespēja personalizēt tās un iekārtot pēc pašu vēlmēm. Tai pašā laikā tika secināts, ka tā saucamajā “slēgtajā nodaļā” esošās klientu istabas un arī gulošo klientu istabas izskatās bezpersoniskas, un tajās tika novērotas tikai gultas, skapji un naktsskapīši. Norādāms, ka minētās klientu istabas neizskatās personalizētas un mājīgas, kuras ilgstoši kalpo par pastāvīgu mājvietu.

Ņemot vērā, ka filiāle “Jugla” nodrošina pastāvīgu dzīvesvietu neredzīgām un vājredzīgām personām, kā arī personām ar funkcionālajiem traucējumiem, nav pieļaujama situācija, ka vairāki klienti, kuri veselības stāvokļa vai citu iemeslu dēļ nav spējīgi iekārtot savas istabas tā, lai tās izskatītos mājīgas un vizuāli pievilcīgas, ir spiesti dzīvot telpās, kas līdzinās ārstniecības iestāžu telpām.

Akcentējams, ka Eiropas Padomes Spīdzināšanas novēršanas komiteja savās rekomendācijās dalībvalstīm, tai skaitā, arī Latvijas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām norādīja uz nepieciešamību sniegt klientiem nepieciešamo atbalstu savu dzīvojamo istabu individualizēšanai³. Tādējādi, ikvienas institūcijas vadītāja kompetencē ir pieņemt lēmumus par iestādes darba attīstību vai optimizāciju un attiecīgām

³ Ziņojums Latvijas valdībai par Eiropas komitejas spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai vizīti Latvijā no 2016. gada 12. līdz 22. aprīlim, 55.lpp.

izmaiņām, lai sniegtu klientu vajadzībām atbilstošāku pakalpojumu. Tas ietver arī lēmumus par klientu istabu un atpūtas zonu noformēšanu, klientu nodrošināšanu ar individualizētu apģērbu, tiesībām glabāt personīgās mantas, kas nepārprotami palielina klientu drošības sajūtu un autonomiju.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, aicinu filiāles “Jugla” administrāciju un darbiniekus sniegt klientiem nepieciešamo atbalstu savu dzīvojamo istabu individualizēšanā, tādējādi veidojot tīkamu mikrovidi visā institūcijā.

Rekomendācijas:

1. Sadarbībā ar Labklājības ministriju rast iespēju remontdarbu veikšanai filiāles “Jugla” klientu istabās, koplietošanas telpās un sanitārajās telpās, tādējādi ne tikai nodrošinot atbilstošāka pakalpojuma sniegšanu, bet arī risinot jautājumu par klientu privātumu, atbilstošu ventilāciju un paredzot klientu individuālajām vajadzībām nepieciešamo istabas aprīkojumu, ņemot vērā neredzīgo personu un personu ar funkcionālajiem traucējumiem vajadzības un drošību.
2. Nekavējoši veikt nepieciešamās darbības, lai novērstu klientu sanitārajās telpās esošo pelējumu un tā negatīvo ietekmi uz filiāles “Jugla” klientu un darbinieku veselības stāvokli.
3. Sniegt klientiem nepieciešamo atbalstu dzīvojamo istabu individualizēšanā, tādējādi veidojot tīkamu mikrovidi visās klientu istabās un nodaļās.

[4] **Attiecībā uz vides pieejamību** norādāms, ka abās vizītes dienās tika secināts, ka filiālē “Jugla” tā nav nodrošināta pienācīgā veidā, lai ēkā bez apgrūtinājuma varētu iekļūt un izkļūt klienti, kuri ir neredzīgas un vājredzīgas personas, turklāt daļa no kurām ir arī ar funkcionālajiem traucējumiem un pārvietojas riteņkrēslos.

[4.1] Vizītes laikā 2022. gada 22. jūlijā tika secināts, ka pie filiāles “Jugla” galvenās ieejas bija izbūvēta uzbrauktuve riteņkrēsliem, tomēr reālajā dzīvē tā ir bijusi pārāk augsta un arī pats filiāles “Jugla” vadītājs norādīja, ka reālajā dzīvē tā nav izmantojama un ir bīstama personām riteņkrēslos.

Savukārt vizītes dienā 2022. gada 28. septembrī tika secināts, ka pie filiāles “Jugla” galvenās ieejas notiek remontdarbi, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto vides pieejamību, kā arī pielāgotu uzbrauktuvi atbilstoši personu ar funkcionālajiem traucējumiem vajadzībām.

Remontdarbi notika arī filiāles “Jugla” pirmajā stāvā, lai atsevišķas telpas būtu pielāgotas personu ar funkcionālajiem traucējumiem vajadzībām (tai skaitā, sanitārās telpas), kas ir vērtējams pozitīvi.

[4.2] Ēkas pirmajā stāvā ir ierīkoti 2 lifti, viens no kuriem vizītes dienā (2022. gada 22. jūlijā) bija salūzis (laika posmā no plkst. 12:00 līdz plkst. 16:00) un atsevišķiem iemītniekiem riteņkrēslos nācās pavadīt dažas stundas ēkas pirmajā stāvā, jo filiāles “Jugla” administrācija operatīvi nav atrisinājuši radušos situāciju, kā rezultātā iemītnieku nokļūšana viņu istabās nav tikusi nodrošināta savlaicīgi.

[4.3] Abās vizītes dienās tika secināts, ka filiālei “Jugla” ir sava pieguļoša teritorijā ar atsevišķām novecojušām saimnieciskajām ēkām un nelielu parka zonu.

Apskatot filiāles “Jugla” pieguļošo teritoriju un tajā esošo pagalmu, kas ir paredzēts klientu ikdienas brīvā laika pavadīšanai un pastaigām svaigā gaisā secināms, ka tas pilnībā nav paredzēts neredzīgo, vājredzīgo personu un personu ar funkcionālajiem traucējumiem vajadzībām un ērtībām.

Filiāles "Jugla" teritorija nav atbilstoši labiekārtota, nav pietiekoši tīra un daļa tajā esošo soliņu un atpūtas zona ir salauzti. Filiāles "Jugla" teritorijā esošie celiņi un asfalta segums ir nelīdzeni, tajās ir izveidojušās bedres un vietām ir redzamas arī armatūras daļas. Tāpat filiāles "Jugla" teritorijā nav drošības robežu vai reljefu, kas norādītu uz bīstamām zonām (piemēram, auto ceļš, pakāpieni, veicamie remontdarbi u.tml.)

Turklāt vizītes laikā 2022. gada 28. septembrī tika novērots, ka dažu metru attālumā no filiāles "Jugla" galvenās ieejas ir caurums apmalē, kas nav bijis aizsegts vai arī norobežots, kurā neredzīga, vājredzīga un arī persona ar funkcionālajiem traucējumiem var nokrist lejā uz pagrabstāvu, gūstot smagas traumas.

[4.4] Filiāles "Jugla" teritorijā nav izveidots sporta aktivitāšu laukums, kas veicinātu fiziski aktīvāku dzīvesveidu un paldzinātu klientu atrašanos svaigā gaisā. Saskaņā ar filiāles "Jugla" darbinieku sniegto informāciju, bija izteikta iniciatīva institūcijas teritorijā izveidot vingrošanas laukumu, kas ne tikai veicinātu klientu atrašanos svaigā gaisā, bet arī piedāvātu plašākas brīvā laika pavadīšanas iespējas. Savukārt filiāles "Jugla" administrācija nav akceptējusi papildus budžeta izmaksas institūcijai pieguļošas teritorijas labiekārtošanā, kas nodrošinātu pilnvērtīgāku pakalpojumu sniegšanu klientiem.

Ņemot vērā, ka filiāle "Jugla" ir vienīgā institūcija, kas sniedz pakalpojumus tieši neredzīgajām un vājredzīgajām personām, situācija, kad tās apkārtējā teritorija nav piemērota drošai pārvietošanai un ikdienā rada traumatisma risku visiem filiāles "Jugla" klientiem, ir kategoriski nepieļaujama.

Tādejādi secināms, ka filiālē "Jugla" esošā vide nav piemērota tajā dzīvojošām neredzīgajām un vājredzīgajām personām, neveicina klientu patstāvību un liedz pavadīt savu ikdienu cieņpilni.

Rekomendācijas:

1. Nodrošināt normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu attiecībā uz vides pieejamības nodrošināšanu filiālē "Jugla".
2. Veikt nepieciešamās darbības, lai klienti varētu droši pārvietoties ne tikai filiāles "Jugla" telpās, bet arī tās teritorijā.
3. Veikt visas nepieciešamās darbības, lai uzlabotu un pilnveidotu filiālei "Jugla" pieguļošu teritoriju, kā arī izveidotu tajā klientu vajadzībām atbilstošu sporta laukumu ar āra trenāžieriem, taktīlo taku u.tml.
4. Filiāles "Jugla" sanitārajos mezglos nodrošināt palīdzības izsaukšanas sistēmu uzstādīšanu, lai ārkārtas situācijās varētu nekavējoši sniegt palīdzību klientiem.

Detalizētāka informācija par filiāles "Jugla" vides pieejamības auditu tika iekļauta pielikumā Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeirons" vides pieejamības eksperta J. Brieža "Vides pieejamības audits VSAC "Rīga" filiālē "Jugla"", kā arī pielikumā sertificēta fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta A. Rjabikovas "Atzinums par 2022. gada 28. septembra vizīti uz VSAC "Rīga" filiāli "Jugla".

Aicinu iepazīties ar abiem minētajiem pielikumiem un nodrošināt tajos sniegto rekomendāciju izpildi.

[5] **Jautājumā par pārvietošanās brīvību** tika secināts, ka sakarā ar Covid-19 izplatības novēršanu klientu un viņu piederīgo tikšanās tika ierobežotas, ņemot vērā valstī noteikto vispārējo karantīnu un ar to saistītos ierobežojumu ievērošanu, pilnībā liedzot piederīgajiem apmeklēt klientus institūcijā.

[5.1] Saskaņā ar filiāles “Jugla” administrācijas pārstāvju sniegto informāciju, klientu tikšanās klātienē ar piederīgajiem nav tikušas nodrošinātas laikā, kad valstī bija noteikti stingri Covid-19 izplatības ierobežojumi, kas veicināja piederīgo atsvešināšanos no klientiem. Tikšanās tika atsākās brīdī, kad valstī noteiktie ierobežojumi tika mazināti.

Savukārt valstī noteikto vispārējo Covid-19 izplatības ierobežojumu laikā komunikācija starp klientiem un piederīgajiem notikusi pārsvarā telefoniski, kā arī izmantojot mūsdienās pieejamās komunikācijas ierīces - tālruņus un datorus, kas pieļauj videozvanu iespēju nodrošināšanu.

No cilvēktiesību viedokļa raugoties, ir svarīgi nodrošināt, lai jebkādi tiesību ierobežojumi, kas tiek piemēroti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem saistībā ar Covid-19 izplatības novēršanu, būtu samērīgi un to rezultātā klientiem gan tiešā, gan arī netiešā veidā netiktu nodarīts kaitējums.

Akcentējams, ka visiem filiāles “Jugla” noteiktajiem klientu tiesību ierobežojumiem ir jābūt ne tikai izskaidrotiem ikvienam klientam saprotamā veidā, bet arī pamatotiem uz objektīviem apsvērumiem. Turklāt svarīgi ir atcerēties par ikviena klienta individuālajām vajadzībām, nepieļaujot pārlieku klientu tiesību ierobežošanu, kas varētu radīt papildu konfliktsituācijas un arī grūtības komunikācijā ar klientiem un viņu tuviniekiem.

Ņemot vērā minēto, pozitīvi vērtējams, ka laikā, kad filiālē “Jugla” bija noteikti ierobežojumi Covid-19 izplatības novēršanai, administrācija bija atradusi veiksmīgi veidu, kā nodrošināt klientu un viņu piederīgo saziņu, nepakļaujot savstarpējam apdraudējumam un izmantojot pieejamās attālinātās komunikācijas iespējas.

[5.2] Saskaņā ar Veselības ministrijas un Labklājības ministrijas sniegtajām rekomendācijām filiālē “Jugla” ir ierīkotas atsevišķas telpas (medicīniskais izolators), kas ir paredzēts ar Covid-19 inficēto klientu izolācijai.

Vizītes dienā 2022. gada 22. jūlijā Tiesībsarga biroja pārstāvjiem tika norādīts, ka medicīniskā izolatora telpas ir ierīkotas blakus medicīnas punktam, kurā ir izvietota viena gulta un ir savas sanitārās telpas. Vizītes dienā šajā telpā nav atradusies neviena persona.

Savukārt filiāles “Jugla” 2. stāva 2. korpusā tika pamanīta telpa, kurai uz durvīm bija pielīmēta lapa ar uzrakstīt - “Izolators”. Minētajā istabā atradās viena kliente. Uz Tiesībsarga biroja pārstāvju jautājumu par minētās sievietes statusu izolācijas telpā, tika saņemta atbilde, ka klientei karantīna esot beigusies un darbiniece no telpas durvīm noņēma lapiņu ar uzrakstu “Izolators”.

Atbilstoši filiāles “Jugla” darbinieku sniegtai informācijai, atsevišķs izolācijas žurnāls nav ieviests un visi ieraksti par klientu izolāciju tiek veikti klientu lietās un arī dublēti medicīnas māsu dežūrlapās.

Tiesībsarga biroja pārstāvji norādīja, ka filiāles “Jugla” administrācijai būtu jāpildinveido esošā prakse, nosakot kārtību kādā veidā tiek veikti ieraksti attiecībā uz personām, kuras tiek ievietotas medicīniskā izolatora telpās, precīzi norādot, cik ilgi un uz kāda pamata personas tiek izolētas.

Būtiski norādīt, ka arī medicīniskā izolatora telpā ievietotajiem klientiem ir nepieciešams nodrošināt regulāras nodarbības (ņemot vērā individuālajos sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas plānā noteiktos mērķus), kā arī ikdienas pastaigas svaigā gaisā gadījumos, kad klienta veselības stāvoklis to pieļauj.

Ikvienas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītāja kompetencē ir pieņemt lēmumus par tās darba attīstību vai optimizāciju un attiecīgām izmaiņām, lai sniegtu klientu vajadzībām atbilstošāku pakalpojumu. Tas ietver arī visus lēmumus par klientu medicīniskās izolācijas nodrošināšanu un kārtību, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Vizītes dienā 2022. gada 28. septembrī Tiesībsarga biroja pārstāvji saņēma informāciju, ka medicīniskā izolatora telpas ir ierīkotas arī filiāles “Jugla” 2. stāva 2. korpusā un tajā ir paredzētas vietas divām personām. Vizītes dienā šajā telpā nav atradusies neviena persona.

Papildus filiāles “Jugla” darbinieki norādīja, ka ir ticis ieviests atsevišķs izolācijas žurnāls, kurā tiek veikti ieraksti par klientu izolācijas laiku un pamatojumu.

Rekomendācijas:

1. Turpināt pilnveidot filiālē “Jugla” esošo kārtību attiecībā uz iemītnieku ievietošanu medicīniskā izolatora telpās saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, nosakot kārtību kādā veidā un kādos dokumentos tiek atspoguļota informācija par personām, kuras ievietotas medicīniskā izolatora telpās (precīzi norādot, cik ilgi un uz kāda pamata personas tiek izolētas).
2. Nodrošināt medicīniskā izolatora telpā ievietotajiem klientiem ikdienas aktivitātes (piemēram, lasīšana, TV, radio), pastaigas un vingrošanu ārā (ja nav medicīnisku kontrindikāciju), kā arī iespējas uzturēt kontaktu ar ārpusauli, lai kompensētu kaitīgo ilgtermiņa izolācijas iedarbību.

[6] **Attiecībā uz iemītnieku līdzdalību nodarbībās un brīvā laika pavadīšanas iespējām** tika secināts, ka galvenokārt visas klientu nodarbības tiek organizētas un notiek filiāles “Jugla” zālē (2. stāvā) un nodarbību telpā (pagrabstāvā).

Filiāles “Jugla” klientiem ir pieejama arī sporta zāle (pagrabstāvā) un bibliotēkā (1. stāvā).

[6.1] Izvērtējot filiāles “Jugla” klientiem piedāvātās iespējas piedalīties paredzētajās nodarbībās secināms, ka 2. stāvā esošā aktu zāle un nodarbību telpa, kura atrodas pagrabstāvā, nav piemērotas neredzīgo un vājredzīgo personu nodarbībām, gan savu atrašanās vietu un pieejamības dēļ, gan arī ņemot vērā esošo tehnisko nodrošinājumu.

Turklāt, filiāles “Jugla” darbinieki norādīja, ka vairākiem klientiem nodarbības tiek nodrošinātas nodaļās, kur to nav iespējams veikt pilnvērtīgi gan ierobežotas vietas dēļ, gan arī dēļ grūtībām pārvietot nodarbībām paredzētos palīgīdzekļus.

[6.2] Abu vizīšu laikā filiālē “Jugla” tika secināts, ka ne visās nodaļās pie informācijas stendiem ir bijusi atrodama aktuālā informācija par plānotajām nodarbībām, ikdienas pasākumiem un brīvā laika pavadīšanas iespējām, kas būtu lasāma lielajā un kontrascējošā drukā, reljefa vai Braila rakstā.

Filiāles “Jugla” darbinieki norādīja, ka visa aktuālā informācija par ikdienas plānotajām nodarbībām un aktivitātēm katru rītu tiek translēta izmantojot audio paziņojumus. Papildus informāciju klienti varot saņemt arī no sociāliem rehabilitētājiem. Ņemot vērā, ka filiālē “Jugla” pakalpojumus saņem arī vārdzirdīgie klienti un viens nedzirdīgs, trīs darbinieki apgūst zīmju valodu.

Abu vizīšu laikā Tiesībsarga biroja pārstāvji nav guvuši pārliecību attiecībā uz pietiekamu klientu informēšanu par ikdienas nodarbībām, pasākumiem un pēdējām aktualitātēm.

Tiesībsarga biroja pārstāvju ieskatā, filiālē “Jugla” būtu nepieciešams pilnveidot šī brīža esošo audio paziņojumu sistēmu, nodrošinot, ka audio paziņojumi tiek veikti vairākas reizes dienā, informējot visus klientus par katru dienu plānotajām nodarbībām, aktivitātēm un brīvā laika pavadīšanas iespējām un to norises vietu un laiku. Papildus, visai aktuālai informācijai jābūt pieejamai arī visās nodaļās, pie informācijas stendiem un jābūt noformētai gan vieglajā valodā, gan arī reljefa vai Braila rakstā.

[6.3] Filiāles “Jugla” klientiem tiek piedāvātās šādas nodarbības: keramikas pulciņš, mūzikas pulciņš, dambretes pulciņš, nodarbības trenāžieru zālē, nodarbības pie fizioterapeitiem (gan grupā, gan arī individuālas), kā arī ir nodrošināta iespēja apmeklēt kapelu.

Iepazīstoties ar ierakstiem filiāles “Jugla” nodarbību apmeklējuma žurnālos tika secināts, ka 2022. gada septembrī trenāžieru zāli apmeklēja vidēji 35 klienti mēnesī, bet keramikas pulciņu - vidēji 20 klienti mēnesī. Ņemot vērā kopējo filiāles “Jugla” klientu skaitu – 188 personas, secināms, ka ikdienā nodarbības apmeklē vidēji vien 10% - 17%, kas pilnībā nav atbilstošs institūcijas pamatmērķim - vecināt invaliditātes seku mazināšanu, nodrošinot klientu vajadzībām atbilstošus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus

Saskaņā ar filiāles “Jugla” darbinieku sniegto informāciju, par katru klientu tiek veikti pieraksti, norādot, kādas nodarbības un aktivitātes tiek apmeklētas.

[6.4] Fizioterapeitu kabinetā ir pieejami katra klienta fizisko spēju novērtējumi, fizioterapijas rehabilitācijas plāni ar klientu mērķiem, aktivitāšu kontrindikācijām vai ierobežojumiem. Klientu dokumentos tiek atspoguļota arī informācija par nodarbību apmeklējumiem un veiktajām aktivitātēm (ieskaitot trenāžieru izmantošanu), kā arī informācija par fizioterapeita darbu ar guļošajiem klientiem.

Filiāles “Jugla” administrācija informēja, ka klientiem tiks ierīkota mācību virtuve, kurā ikviens varēs atjaunot vai arī pilnveidot savas ikdienas gatavošanas prasmes. Tomēr vizītes dienā šī virtuve vēl nav bijusi pielāgota neredzīgajām un vājredzīgajām personām un nav bijusi pieejama ikdienas izmantošanai. Turklāt, minētā virtuve atradās klientiem grūti pieejamā vietā.

Abu vizīšu laikā no filiāles “Jugla” darbiniekiem, klientiem un arī apskatītajām klientu lietām, nav tikusi saņemta informācija, vai klientiem tiek nodrošināta Braila raksta apguve (filiālē “Jugla” tikai 18 klienti lasa Braila rakstu, bet ikdienā to lieto tikai 5 klienti), tiflotehnikas lietošanas apmācības, specializēto datortehnoloģiju un komunikācijas tehnoloģiju lietošanas apmācības, orientēšanās un pārvietošanās iemaņu apguve, fiziskā un intelektuālā darba pamatprasmju apguve un arī psiholoģiskās adaptācijas treniņi.

Noradāms, ka ņemot vērā filiāles “Jugla” klientu objektīvo veselības stāvokli, visu iepriekš minēto apmācību nodrošinājumu ne tikai būtiski atvieglotu neredzīgu vai vājredzīgu personu spējas ikdienā uzlabot savu funkcionēšanu, bet arī nodrošinātu pilnvērtīgu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu ilgtermiņā.

[6.5] Izvērtējot filiāles “Jugla” trenāžieru zāli un tajā esošo tehnisko aprīkojumu secināms, ka jau savas atrašanās vietas dēļ, neredzīgo un vājredzīgo klientu nokļūšana līdz trenāžieru zālei ir ne tikai apgrūtināta, bet arī bīstama.

Nešaubīgi, ka neredzīgām un vājredzīgām personām, kā arī personām ar funkcionālajiem traucējumiem nokļūšana pa trepēm ir ļoti apdraudoša dēļ izvirzījumiem no sienām un zemas pārsedes, kuru dēļ ir ikviena persona, var savainoties un atsist galvu.

Patī trenāžieru zāle nav nefunkcionāla un pietiekami plaša, lai tajā varētu manevrēt vairākas persona ar redzes vai funkcionālajiem traucējumiem. Telpā ir izvietoti vairāki trenāžieri, bet tie ir izvietoti cieši viens pie otra, kas būtiski traucē personu pārvietošanās iespējas. Turklāt vairākiem trenāžieriem nav skaņas funkcijas, bet citus trenāžierus nepieciešams pieslēgt pie elektrības strāvas, savukārt, lai to izdarītu personai ir nepieciešams pārvietot trenāžieri. Atsevišķiem trenāžieriem abās vizīšu dienās nestrādāja visas paredzētās funkcijas.

Vizītes laikā tika novērots, ka trenāžieru zālē vienlaicīgi vingroja četri klienti. Viens no klientiem nepareizi lietoja eliptisko trenāžieri un neturējās pie rokturiem. Tādējādi secināms, ka darbinieku trūkuma dēļ filiāle “Jugla” nevar nodrošināt individuālo pieeju un kontrolēt katra klienta darbības, lai izvairīties no iespējamajiem traumatisma riskiem.

[6.6] Attiecībā uz filiāles “Jugla” klientiem piedāvātajām brīvā laika pavadīšanas iespējām tika novērots, ka 2022. gada septembrī klientiem kopumā bija paredzēti četri koncerti un pasākumi (pārsvarā - kristīgie pasākumi).

Abu vizīšu laikā tika novērots, ka pastaigās svaigā gaisā dodas vien aptuveni 10 klienti no kopējā 188 klientu skaita, kas nepārprotami liecina par klientu pasivitāti un nevēlēšanos iet ārā un arī filiāles “Jugla” darbinieku nepietiekamu atbalstu ikdienas pastaigu nodrošināšanā klientiem.

Sarunās ar filiāles “Jugla” klientiem tika noskaidrots, ka viņiem bieži vien nav iespējas iziet pastaigās svaigā gaisā, jo tam ir nepieciešami papildus darbinieki, kas nodrošinātu atbalstu neredzīgajām un vājredzīgajām personām, kā arī personām ar funkcionālajiem traucējumiem. Filiāles “Jugla” klienti norādīja, ka izprot esošo situāciju ar darbinieku trūkumu un nevēlas lieki noslogot esošos darbiniekus.

Akcentējams, ka vienam no filiāles “Jugla” aptaujātiem klientiem tika novēroti izgulējumu, ortostatisko reakcija, hipostātiskās pneimonijas un citi ar mazkustīgumu saistīti komplikācijas riski. Minētais nešaubīgi norāda, ka nenodrošinot klientiem regulāras pastaigas svaigā gaisā un arī nemotivējot viņus piedalīties ikdienas aktivitātēs, filiāles “Jugla” administrācija var būtiski pasliktināt savu klientu veselības stāvokli pieļaujot, ka nākotnē tas varētu rezultēties ar smagām sekām ne tikai klientu veselībai, bet arī dzīvībai.

Abu vizīšu laikā filiālē “Jugla” tika novērota klientu pasivitāte un apātisms, klienti samērā maz laika pavadīja ārpus savām istabām un arī institūcijas darbinieki atzina, ka klientiem nav vēlmes piedalīties aktivitātēs viņi bieži atsakās no paredzētiem sociālās rehabilitācijas uzdevumiem, tādējādi pasliktinot savu funkcionēšanas stāvokli.

Akcentējams, ka klientu pazeminātas intereses, paaugstināta nogurdināmība, miega traucējumi un viegla aizkaitināmība, kā arī kopumā slikts garastāvoklis, bieži vien tiek uzskatīti par vecāka gada gājuma cilvēkiem raksturīgajam pazīmēm, tomēr minētās pazīmes varētu norādīt uz depresīva stāvokļa rašanos un nepieciešamību risināt to ilgtermiņā. Sarunas laikā ar filiāles “Jugla” psihologu, tika saņemta informācija par psiholoģiskās izpētes nepieejamību klientiem.

[6.7] Tādējādi, abu vizīšu laikā Tiesībsarga biroja pārstāvji secināja, ka filiāles “Jugla” klienti lielāko daļu sava laika pavada bezmērķīgi, atrodoties savās istabās, ko nevar uzskatīt par saturīgu brīvā laika pavadīšanu personām, kuras ilgtermiņā saņem institucionālos pakalpojumus.

Akcentējams, ka ikvienam filiāles “Jugla” klientam ir būtiski nodrošināt ne tikai mērķtiecīgi organizētas nodarbības (veicinot sadzīves iemaņu saglabāšanu un attīstīšanu), bet arī sniegt nepieciešamo atbalstu brīvā laika jēgpilnai pavadīšanai, jo citādi pastāv objektīvi riski netiešā veidā veicināt klientu pasivitāti, kuras rezultātā var iestāties apātisms, kas ilgtermiņā varētu pasliktināt arī psihiskās veselības stāvokli.

Savukārt organizējot gan kopīgas radošās nodarbības klientiem gan arī individuālās nodarbības ir būtiski tās plānot atbilstoši klientu individuālajām vajadzībām un sociālās rehabilitācijas plānos noteiktajiem mērķiem. Turklāt, filiāles “Jugla” piedāvātajām nodarbībām un aktivitātēm nevajadzētu būt vienveidīgām, bet gan klientu vecumposmam, interesēm un individuālajām vajadzībām atbilstošām un vērstām uz katra klienta veselības stāvokli, individuālajām spējām un interesēm.

Rekomendācijas:

1. Nodrošināt visiem filiāles “Jugla” klientiem regulāras nodarbības, ņemot vērā klientu individuālo spēju izvērtējumu un plānoto mērķu sasniegšanu, iespēju robežās paplašinot šobrīd piedāvāto nodarbību un pulciņu klāstu.
2. Filiāles “Jugla” klientiem paredzētās nodarbības nodrošināt plašās un viegli pieejamās telpās, nokļūšana līdz kurām nav saistīta ar savainojumu vai traumu gūšanas risku.
3. Nodrošināt visiem filiāles “Jugla” klientiem regulāras saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas un aktivitātes, lai nepieļautu klientu esošo dzīves iemaņu samazināšanos un zudumu.
4. Veikt mērķtiecīgas darbības, lai veicinātu visu filiāles “Jugla” klientu aktivitāti un interesi iesaistīties individuālajās nodarbībās, brīvā laika aktivitātēs un organizētajos pasākumos.
5. Nekavējoši nodrošināt visiem filiāles “Jugla” klientiem regulāras pastaigas svaigā gaisā.
6. Nodrošināt depresijas testu/skrīninga veikšanu tiem filiāles “Jugla” klientiem, kuriem ir konstatētas depresijas pazīmes.

[7] **Attiecībā uz sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas jautājumiem** tika konstatēts, ka saskaņā ar filiāles “Jugla” darbinieku veiktajiem ierakstiem par klientu aprūpes nodrošināšanu 2022. gada jūlija un septembra mēnešiem, personīgās higiēnas pasākumi (klientu mazgāšana, roku un kāju nagu aprūpe, gultas veļas maiņa, personīgās veļas maiņa) tika nodrošināti vidēji trīs vai četras reizes mēnesī.

Kaut gan šāda klientu personīgās higiēnas organizācija atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai⁴, tomēr aicinām filiāles “Jugla” administrāciju un atbildīgos darbiniekus organizēt klientu personīgās higiēnas pasākumu nodrošināšanu atbilstoši individuālajām vajadzībām un arī ņemot vērā Latvijā esošās klimatiskās izmaiņas (piemēram, karstas vasaras laikā klientu personīgās higiēnas pasākumi nešaubīgi būtu jānodrošina katru dienu).

Akcentējams, ka Tiesībsarga biroja pārstāvju vizītes dienā 2022. gada 22. jūlijā, Rīgā ir bijis ļoti karsts laiks, aptuveni +27⁰ C, tādējādi situācija, kad filiāles “Jugla” atbildīgie darbinieki nodrošina saviem klientiem personīgās higiēnas pasākumus vien normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, nevis vadoties no objektīvajiem apstākļiem (piemēram, karsts vasaras laiks), no cilvēktiesību viedokļa ir vērtējama kā necienīga izturēšanās pret institūcijas klientiem.

Vienlaikus norādāms, ka filiāles “Jugla” esošo aprūpes darbinieku skaita trūkums nevar kalpot par tiesisku pamatojumu faktam, ka klientiem paredzētie aprūpes pasākumi netiek nodrošināti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un apjomā.

[7.1] Abu vizīšu laikā Tiesībsarga biroja pārstāvjiem bija iespēja iepazīties ar filiāles “Jugla” veiktajiem pierakstiem par gulošu klientu pozicionēšanas kārtību un biežumu.

Klientu izgulējumu profilaksei filiālē “Jugla” ir izveidotas veidlapas - klienta izgulējumu kontroles lapa, lai savlaicīgi atklātu iespējamu izgulējumu rašanos klientiem. Minētajās veidlapās atbildīgie darbinieki atzīmē to klienta ķermeņa daļu, kurā sāk veidoties izgulējumi. Aizpildītās veidlapas tiek nodotas fizioterapeitam, kurš veic klienta apskati un konstatē vai ir radušies izgulējumi, kā arī aizpilda Braden skalu izgulējumu rašanās riska izvērtēšanai. Gadījumos, kad filiāles “Jugla” klientiem tiek konstatēti izgulējumi,

⁴ [Ministru kabineta 2000. gada 12. decembra noteikumu Nr. 431 “Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām”](#) 8.1. un 14.¹ punkts

fizioterapeits sniedz rekomendācijas atbildīgajiem darbiniekiem par klientu pozicionēšanas aspektiem, par ko tiek veiktas atzīmes atsevišķā veidlapā.

Abu vizīšu laikā Tiesībsarga biroja pārstāvji nav guvuši pārliecību, ka visi gulošie klienti tiek pozicionēti saskaņā ar pozicionēšanās veidlapās veiktajiem ierakstiem.

Akcentējams, ka nepietiekami bieži veikta klientu pozicionēšana, kā arī klientu pozas maiņas neievērošana ievērojami pastiprina klientu izgulējumu, ortostatisko reakciju, hipostātiskās pneimonijas un citas ar mazkustīgumu saistītās komplikācijas.

Ņemot vērā minēto, filiāles “Jugla” administrācijai būtu nepieciešams rūpīgi sekot līdzi gulošu klientu pozicionēšanas kārtībai un biežumam, lai nepieļautu izgulējumu rašanos klientiem.

[7.2] Jautājumā par filiāles “Jugla” klientu nodrošināšanu ar tehniskajiem palīgīdzekļiem tika secināts, ka katra klienta lietā tiek veikta atzīme par saņemto tehnisko palīgīdzekli, tehniskā palīgīdzekļa numuru, tehniskā palīgīdzekļa piederību un noslēgtā līguma termiņu.

Vizuāli apskatot klientu riteņkrēslus tika secināts, ka tie izskatās labā tehniskā stāvoklī (bez rūsas vai ievērojama nolietojuma) un lielākā daļa no tiem bija arī individuāli marķēti.

Izvēles kārtā izvērtējot atsevišķu klientu lietas tika novērotas veidlapas ar novērtējumiem pēc nepieciešamības nodrošināt klientiem tehniskos palīgīdzekļus. Savukārt apmeklējot konkrētos klientus tika secināts, ka istabās nav atrodami nepieciešamie optiskie palīgīdzekļi klientiem ar redzes traucējumiem (piemēram, viens no klientiem sēdēja 10 cm attālumā no televizora un viņam nav bijuši manāmi jebkādi optiskie palīgīdzekļi).

Ņemot vērā minēto, filiāles “Jugla” administrācijai būtu rūpīgi jāseko līdzi, lai visiem institūcijas klientiem savlaicīgi tiktu nodrošināti nepieciešamie tehniskie palīgīdzekļi. Papildus, klientiem ar lasīšanas traucējumiem jābūt nodrošinātiem arī lasīšanai nepieciešamajiem palīgīdzekļiem ar dažādām funkcijām (piemēram - palielinoši, kontrastu palielinoši, izgaismoti, kā arī taktīlie palīgīdzekļi ar Braila rakstu).

Filiāles “Jugla” klientiem būtu jānodrošina arī šķēršļu noteikšanas palīgīdzekļi (piemēram, spieķi, navigācija, sensori u.tml.), tādējādi ne tikai veicinot klientu patstāvību, bet arī paredzot esošo iemaņu saglabāšanu un attīstīšanu ilgtermiņā.

Detalizētāka informācija par filiāles “Jugla” klientiem sniegtā pakalpojuma atbilstību viņu individuālajām vajadzībām un klientu dokumentu izvērtēšanu tika iekļauta pielikumā sertificēta fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta A.Rjabikovas “Atzinums par 2022. gada 28. septembra vizīti uz VSAC “Rīga” filiāli “Jugla”.

Savukārt informācija par filiāles “Jugla” klientu sociālās rehabilitācijas plāniem tika iekļauta pielikumā “Pārskats par klientu sociālās rehabilitācijas plāniem VSAC “Rīga” filiālē “Jugla””.

Rekomendācijas:

1. Organizēt visu klientu personīgās higiēnas pasākumu nodrošināšanu ne tikai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktai kārtībai, bet arī ņemot vērā viņu individuālās vajadzības un valstī esošās klimatiskās izmaiņas.
2. Nodrošināt visu gulošo klientu pozicionēšanu atbilstoši fizioterapeitu noteiktajiem izvērtējumiem. Filiāles “Jugla” administrācijai regulāri sekot līdzi savlaicīgai gulošu klientu pozicionēšanai, lai novērstu izgulējumu rašanos un nepieļautu ar klientu mazkustīgumu saistīto komplikāciju iestāšanos.

3. Filiāles “Jugla” klientiem nodrošināt visus nepieciešamos tehniskos palīglīdzekļus, atbilstoši viņu objektīvajam veselības stāvoklim un funkcionālajiem traucējumiem.
4. Filiāles “Jugla” klientiem organizēt apmācības par īpašo lasīšanu, orientēšanos institūcijas telpās un teritorijā, kā arī tehnisko palīglīdzekļu drošu izmantošanu.

[8] Vizītes noslēgumā ar filiāles “Jugla” administrāciju tika pārrunāti problēmu jautājumi attiecībā uz Tiesībsarga biroja pārstāvju konstatētajiem trūkumiem (vispārējiem sadzīves apstākļiem, individuālu nodarbību un brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanu klientiem, klientu lietu aizpildīšanu), sniedzot ieteikumus kvalitatīvāku pakalpojumu sniegšanā, ievērojot personu vislabākās intereses.

[9] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums⁵ paredz, ka ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija ir sociālā institūcija, kas nodrošina personai, kura vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt, mājokli, pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju.

Savukārt Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 4.2. un 4.3. apakšpunkts⁶ ikvienam sociālo pakalpojumu sniedzējam uzliek par pienākumu sociālo pakalpojumu satura un apjoma plānošanu un nodrošināšanu atbilstoši personas vajadzībām, vienlaikus sniedzot skaidrojumu personai par sociālā pakalpojumā nepieciešamajām izmaiņām, mainoties personas funkcionālajam stāvoklim vai citiem apstākļiem.

Vienlaikus minēto noteikumu 4.4. un 4.7. apakšpunkts paredz arī pienākumu nodrošināt personu ģimenes vai māsaimniecības locekļu iesaistīšanu sociālā pakalpojuma sniegšanas procesā (izņemot gadījumus, ja tas nav personas interesēs) un sociālo pakalpojumu sniedzēja ētikas principu ievērošanas pienākumu un darbību personas labākajās interesēs.

Apkopojot Tiesībsarga biroja pārstāvju, Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons” vides pieejamības eksperta J. Brieža un sertificētas fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārstes A. Rjabikova 2022. gada 22. jūlijā un 28. septembrī labklājības ministra pakļautībā esošās tiesās pārvaldes - filiālē “Jugla” konstatēto, aicinu:

Valsts sociālās aprūpes centra “Rīga” administrāciju:

- Nekavējoši veikt visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu filiāles “Jugla” sniegto ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu atbilstību cilvēktiesību standartiem, normatīvajā regulējumā noteiktajām obligātajām prasībām un cieņpilnas attieksmes nodrošināšanai, par rekomendāciju izpildi un par plānotajām aktivitātēm to izpildei (t.sk. norādot konkrētu laika periodu, kurā tiks izpildītas sniegtās rekomendācijas un tiks realizētas aktivitātes to izpildei), informējot tiesībsargu līdz 2023. gada 1. maijam

Labklājības ministriju:

- Iepazīties ar sniegtajām rekomendācijām un sadarbībā ar Valsts sociālās aprūpes centra “Rīga” administrāciju nekavējoši veikt nepieciešamās darbības cilvēktiesību ievērošanas nodrošināšanai un normatīvajā regulējumā noteikto obligāto prasību izpildei

⁵ [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma](#) 1. panta 6. punkts

⁶ [Ministru Kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”](#)

filiālē “Jugla”, par rekomendāciju izpildi un par plānotajām aktivitātēm to izpildei, informējot tiesībsargu līdz 2023. gada 1. maijam.

Pateicos par vizītes laikā sniegto informāciju un sadarbību ar Tiesībsarga biroja pārstāvjiem.

Pielikumā:

1. Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons” vides pieejamības eksperta J. Brieža “Vides pieejamības audits VSAC “Rīga” filiālē “Jugla”” uz 13. lpp.;
2. Eksperta rehabilitācijas jautājumos, sertificēta fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta A. Rjabikovas “Atzinums par 2022. gada 28. septembra vizīti uz VSAC “Rīga” filiāli “Jugla”” uz 7. lpp.;
3. “Pārskats par klientu sociālās rehabilitācijas plāniem VSAC “Rīga” filiālē “Jugla”” uz 3. lpp.

Ar cieņu
tiesībsargs

Juris Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu